

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра культурології

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

Трансформації сучасної освіти

Підготовки доктора філософії

Луцьк – 2025

**Силабус освітнього компонента «Трансформації сучасної освіти»
підготовки доктора філософії (третій освітньо-науковий рівень).**

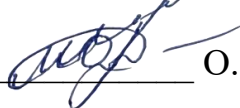
Розробник: Сохацька О. А., доцент, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-наукової програми: В. Ю. Головей

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
культурології**

протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри: О. Д. Москвич

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Очна (денна, вечірня) форма навчання	Галузь знань: В культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність: В12 Культурологія та музеєзнавство Освітньо-наукова програма: Соціокультурна аналітика Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 120/4		Рік навчання – 1 курс
		Семестр – 1 семестр
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 14 год.
		Самостійна робота - 88 год.
		Консультації - 8 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Сохацька Оксана Анастасіївна

Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри культурології, доцент

Контактна інформація: 0509616205

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Освітній компонент «Трансформації сучасної освіти» передбачає вивчення теоретичних, прикладних, особистісних аспектів використання найпоширеніших методик навчання, розкриття їхньої сутності, структури, особливостей застосування у педагогічній практиці. ОК спрямований на формування психолого-педагогічних і методичних компетентностей викладача закладу вищої освіти.

ВОК «Трансформації сучасної освіти» присвячений аналізу глибинних змін, що відбуваються в освітніх системах на глобальному та національному рівнях. У межах курсу розглядаються філософські, соціокультурні, педагогічні та технологічні засади трансформації освіти, зокрема перехід до

компетентнісної парадигми, вплив цифрових технологій, ідей сталого розвитку, інклюзивності та навчання впродовж життя. Особлива увага приділяється ролі освіти у формуванні особистості в умовах полікультурного суспільства та викликів сучасності. Курс спрямований на розвиток критичного мислення, академічної культури та здатності до осмислення освітніх інновацій.

Силабусом передбачено проведення лекційних та семінарських занять, на яких розглядаються теоретичні та практичні питання навчання, викладання, методи активізації діяльності учасників навчального процесу, а також виконуються конкретні завдання з відповідних тем ОК у формі мікрвикладання.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою ВОК є формування у здобувачів вищої освіти цілісного розуміння ключових трансформацій сучасної освіти в умовах глобалізації, цифровізації та полікультурності, розвиток здатності до критичного аналізу освітніх змін, інноваційних підходів і освітніх політик, а також формування навичок застосування сучасних освітніх ідей у професійній та науково-дослідницькій діяльності.

Завдання освітнього компонента

1. Знати та розуміти основні концепції, теорії та моделі трансформацій сучасної освіти.
2. Аналізувати соціокультурні, філософські та технологічні чинники змін в освітніх системах.
3. Характеризувати сучасні освітні тенденції: цифровізацію, інклюзію, персоналізацію навчання, компетентнісний підхід, освіту впродовж життя.
4. Оцінювати вплив освітніх трансформацій на розвиток особистості та суспільства.
5. Застосовувати критичне мислення для аналізу освітніх політик, реформ і інноваційних практик.
6. Формулювати власні аргументовані позиції щодо напрямів розвитку сучасної освіти.
7. Розвивати навички академічного письма, дискусії та презентації результатів наукового аналізу.

3. Результати навчання (компетентності).

Процес навчання ОК спрямований на формування наступних компетентностей:

- загальних основ та положень сучасної організації навчального процесу у закладах вищої освіти;
- основах методології навчання освітніх компонентів у закладах вищої освіти;
- загального змісту діяльності та типології методів навчання освітніх компонентів у контексті педагогічної практики;
- змісту основних педагогічних прийомів і методів стосовно навчання освітніх компонентів;

- специфіки методів та прийомів навчання культурологічних ОК у закладах вищої освіти;
- аналізу та прогнозування конкретної психологічної ситуації у навчальному колективі та застосування методів педагогічного впливу;
- застосування набутих знань у фаховій (у тому числі педагогічній) діяльності;
- проведення консультативної роботи у середніх та закладах вищої освіти по навчанню освітніх компонентів.

Soft skills

- здатність логічно і критично мислити;
- креативність, оригінальність, ініціативність;
- здатність до логічної аргументації;
- уміння працювати в команді;
- лідерство;
- навички ефективної комунікації;
- навички емпатії в педагогічних ситуаціях;
- розв'язання проблем та формування ідей;
- здатність керувати своїм часом;
- уміння вчасно та якісно виконувати поставлені завдання.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Трансформації сучасної освіти в Україні та світі.						
Тема 1. Сутність освіти як соціокультурного процесу. Зміст освітнього процесу.	10	2		6	2	Р - 56
Тема 2. Онтологічний, феноменологічний та екзистенціальний контекст становлення і розвитку людської особистості.	8		2	6		ДС - 56
Тема 3. Особливості формування людської особистості.	8		2	6		РМГ - 56
Тема 4. Основні напрями і форми сучасної освітньої теорії та методології.	10		2	6	2	ДС - 56
Тема 5. Розвиток освіти в різноманітних культурних традиціях.	8		2	6		ІРС – 56

Тема 6. Структурний зміст освітнього процесу.	8	2		6		РМГ – 56
Тема 7. Специфіка освітніх процесів в сучасній Україні.	10	2		8		РМГ – 56
Разом за модулем 1	62	6	8	44	4	35
Змістовий модуль 2. Культуротворчий потенціал та особливості трансформаційних процесів в освіті в умовах сучасної культурної ситуації.						
Тема 8. Культуротворча та людинотворча природа освіти.	14	2		10	2	ІРС – 76
Тема 9. Сучасні освітні інновації.	12		2	10		ДС – 76
Тема 10. Трансформаційні процеси в освіті в умовах сучасної культурної ситуації.	12		2	10		ІРС – 76
Тема 11. Чинники трансформації сучасної освіти. Культурологічний аналіз	14	2		10	2	ДБ – 76
Тема 12. Специфіка освітніх процесів в умовах воєнного стану.	6		2	4		ІРС – 76
Разом за модулем 2	58	4	6	44	4	35
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота						10
ІНДЗ						20
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, КР – контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студентів охоплює опрацювання запропонованої літератури, вивчення теоретичних питань до тем практичних занять, а також виконання практичних творчих завдань і вправ. Для забезпечення самостійного опанування матеріалу пропонуємо перелік необхідної навчальної, навчально-методичної літератури. Ефективність самостійної роботи здобувача викладач виявляє на практичному занятті й відбиває в загальній оцінці за тему.

✓ Принципи побудови системи вищої освіти США, Англії, Німеччини, Італії, Іспанії та інших країн Європи – 8 годин;

- ✓ Зміст основних нормативних документів Болонського процесу – 10 годин;
 - ✓ Вимоги Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) – 10 годин;
 - ✓ Модульно-рейтингова програма з дисципліни за вимогами ECTS – 10 годин;
 - ✓ Професійна модель викладача ХХІ ст. – 10 годин;
 - ✓ Засоби навчання, ТЗН у навчальному процесі – 10 годин;
 - ✓ Удосконалення системи мотивації студентів в умовах кредитно-модульної системи – 10 годин;
 - ✓ Впровадження моделі дистанційного навчання за вимогами Болонської системи – 10 годин;
 - ✓ Організація процесу самоуправління навчально-творчою діяльністю в умовах кредитно-модульної системи -10 годин.
- Всього 88 годин.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Політика оцінювання здобувачів освіти відповідає *«Положенню про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів Волинського національного університету імені Лесі Українки»* та *«Положенню про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»*. Під час вивчення вибіркового ОК «Інтерактивні методики навчання у ЗВО» здобувач третього рівня має виконувати завдання відповідно до програми силабусу, відвідувати лекції, практичні заняття з курсу, дотримуватись графіку та розкладу занять, затверджених факультетом, має опрацювати матеріал, передбачений планом практичного заняття (опрацювати рекомендовану літературу до теми, мати конспекти лекції, аналізувати теоретичний матеріал, володіти термінологічним словником, підготувати відповіді відповідно до плану практичних занять, доповнювати та коментувати відповіді інших здобувачів, виконувати запропоновані практичні, творчі завдання), своєчасно звітувати і виконувати поставлені перед ним завдання.

Здобувач освіти, який старанно готувався до кожного практичного заняття і відповідав на кожному практичному занятті, дотримуючись *норм академічної доброчесності*, максимально може отримати 100 балів. Мета практичних занять – виявити ступінь засвоєння теоретичного матеріалу та застосування на практиці сформованих умінь і навичок.

За проведення онлайн-занять (через карантинні заходи, воєнні дії) у здобувачів освіти має бути увімкнений мікрофон, веб-камера, справні технічні засоби, які забезпечать успішну віртуальну комунікацію.

Якщо здобувач освіти через об'єктивні причини не відвідував заняття чи хоче покращити свій результат, то він має можливість скласти викладачеві тему в дні консультацій не пізніше як за тиждень до дати призначення заліку.

За наявності документа про опанування сертифікатного курсу, що за проблематикою дотичний до нормативного ОК, здобувач освіти може не

складати однієї чи кількох тем (згідно з кількістю годин , зазначених у сертифікаті).

Докладнішу інформацію можна отримати за покликанням: *«Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»* <https://lnk.ua/5V1RZ6YNd>

Процес навчання є творчим, відкритим до дискусії та обговорення запропонованих тем. Усі завдання, передбачені програмою, повинні бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач був відсутній на занятті без поважної причини, він/вона повинні опрацювати навчальні питання та завдання самостійно та у визначені викладачем терміни обов'язково звітувати про засвоєння ними навчального матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності.

Увесь навчальний процес побудований на засадах доброчесності, справедливості, порядності, відповідальності за результати своєї діяльності, довіри та толерантності до його учасників, об'єктивності оцінювання, соціальної та гендерної рівності. Учасник освітнього процесу повинен дотримуватися навчальної етики, толерантності стосовно всіх учасників процесу навчання, не порушувати часових меж та лімітів навчального процесу.

Для забезпечення довіри до результатів навчання категорично заборонено списувати під час виконання практичних завдань, на заліку та ін. Усі письмові роботи, виконані здобувачем освітнього рівня, за наявності сумнівів в академічній доброчесності можуть бути перевірені за допомогою систем антиплагіату. Жодна з форм порушення академічної доброчесності (присвоєння чужих робіт чи ідей, плагіат, некоректне цитування та ін.) недопустима. За таких дій передбачена адекватна реакція відповідно до нормативного документа – *«Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки»*.

Дотримання академічної доброчесності забезпечується відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом та здобувачами освіти передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей).

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч. 6 статті Закону України «Про освіту»):

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з університету;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими університет керується у своїй діяльності, можна докладно ознайомитися в – *«Кодексі академічної доброчесності Волинського університету імені Лесі Українки»* <https://lnk.ua/KVvdM6d4E>.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Терміни і умови перескладання визначаються деканатом відповідно до рекомендацій навчального відділу. Вони можуть корегуватися викладачем за попередньою домовленістю з аспірантом в залежності від ситуації і конкретних обставин.

Якщо через поважні причини здобувач третього (доктор філософії) рівня не відвідав заняття чи хоче покращити свій результат, то в дні консультацій він зможе скласти тему чи кілька тем, але не пізніше як за тиждень до офіційної дати призначення іспиту. У випадку незадовільної підсумкової оцінки здобувач має можливість повторного складання заліку викладачеві відповідно до переліку запропонованих питань в терміни, визначені розкладом екзаменаційної сесії.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня має можливість порушити будь-яке питання, яке має стосунок до процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуте відповідно до попередньо визначених процедур у ЗВО. Для врегулювання конфліктів у навчальному та освітньому процесі керуємося *«Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки»*, п. 5 *«Врегулювання конфліктів у навчальному процесі»*.

Методи та засоби діагностики успішності навчання

Поточний контроль здійснюється за такими напрямками:

- ✓ контроль за систематичністю та активністю роботи на семінарських заняттях (усне та письмове опитування);
- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять (індивідуальні співбесіди);
- ✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді контрольних завдань;
- ✓ контроль за виконанням індивідуального навчально-дослідного завдання для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за види навчальних робіт:

Семінарські заняття – (за роботу на одному занятті – 10 балів, всього – 70 балів;

індивідуальне навчально-дослідне завдання – 20 балів;

контрольна робота – 10 балів;

Критерії оцінювання:

Семінарських занять:

- змістовність, глибина висвітлення проблеми;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- підкріплення викладу конкретними прикладами;
- власна точка зору на проблему;
- засвоєння категоріального апарату;
- опрацювання джерел з теми заняття;
- вміння зробити висновки, узагальнення;
- активна участь в обговоренні та дискусіях.

В оцінці здобувачів враховуються наступні моменти: достатність об'єму відповіді (повна, достатньо повна, неповна); ґрунтовність обізнаності з основними поняттями, принципами, правилами; зрозумілість основного завдання запитання; логічність викладу матеріалу; обґрунтованість основних положень власних міркувань; не традиційність підходу до викладу відповіді; уміння інтегрувати та диференціювати знання.

«9-10 балів» виставляється здобувачам, які в повному об'ємі володіють програмовим матеріалом з ОК, обізнані з усіма поняттями та термінами і адекватно оперують ними під час відповідей на поставлені запитання, ознайомлені з спеціальною літературою. Для отримання вищого балу студенти повинні продемонструвати творчу самостійність, здатність аналізувати факти, логічно мислити, ставити запитання та шукати на них відповіді. При оцінці враховуються уміння аргументувати власні судження теоретичними та фактичними положеннями, виконання завдань для самостійної роботи.

«5-9 балів» виставляються також за умов достатньо повного володіння знаннями з ОК. Відповідь здобувача має бути правильною, обґрунтованою зі знаннями основних напрямів і змісту роботи. Здобувач повинен уміти аналітично працювати з різними концепціями, ідеями, підходами до поставлених проблем. Одночасно в роботі може бути допущено дві-три несуттєві помилки чи деяка неповнота відповіді, кострубатість і скутість у висловленій думці. Не в повній мірі виконані завдання для самостійної роботи.

«2-5 балів» виставляється за знання, що продемонстровані в неповному об'ємі. Завдання для самостійної роботи виконані частково.

«0-1бал» - теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння. Завдання для самостійної роботи не виконані.

Контрольна робота передбачає **10 балів**. Так, **10-6 балів** — відповідь належить до високого рівня засвоєння навчального матеріалу, є повною, логічною, аргументованою та доказовою. **5-3 бали** виставляється здобувачам, які мають базові знання, знання літературних джерел з ОК, проте здобувач не може дати їх достатньої критичної оцінки. **2 бали** виставляється за відповіді здобувачів, які носять фрагментарний і неповний характер; не завжди є логічними і обґрунтованими, однак присутні власні судження та висновки. **1-0 балів** — теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно. Без осмислення, аналізу. Відповідь не містить елементів власного судження або взагалі відсутня.

Самостійної та індивідуальної роботи (проблемні завдання, реферати, творчі роботи, індивідуальні науково-дослідні завдання):

- поглиблене вивчення джерел;
- опрацювання категоріального апарату;
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- творчий підхід, самостійність мислення;
- опрацювання літератури: кількісні і якісні параметри.

Оцінювання індивідуально-дослідного завдання передбачає:

20-15 балів — самостійно і творчо вирішені проблеми, здобувач вміє узагальнювати й систематизувати, робити логічні висновки, логічна структура змісту навчального матеріалу ОК розроблена.

14-9 балів виставляється здобувачам, які проявляють творчу самостійність, виявляють здатність аналізувати факти, що стосуються поставлених проблем. Розроблена логічна структура змісту навчального матеріалу ОК є логічно викладеною, зроблено самостійні висновки, зустрічаються несуттєві недоліки.

8-3 бали відповідають роботі, в якій на належному рівні висвітлюється

певна проблема, відсутні судження здобувача, його висновки та узагальнення. Висвітлення проблеми є неповним.

2-0 балів виставляється здобувачам, які виконали ІНДЗ на неналежному рівні: матеріал не відображає проблему дослідження, відсутній логічний виклад.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100. У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Перелік питань до заліку

1. Поняття та сутність трансформацій сучасної освіти.
2. Основні етапи розвитку освітніх парадигм.
3. Компетентнісний підхід як основа сучасної освіти.
4. Вплив глобалізації на національні освітні системи.
5. Цифровізація освіти: можливості та ризики.
6. Освіта впродовж життя як відповідь на виклики сучасності.
7. Інклюзивна освіта: принципи та сучасні практики.
8. Роль освіти у формуванні особистості в полікультурному суспільстві.
9. Освітні інновації: поняття, типи, умови впровадження.
10. Трансформація ролі викладача в сучасному освітньому просторі.
11. Студентоцентроване навчання: сутність та реалізація.
12. Академічна доброчесність як цінність сучасної освіти.
13. Освітні реформи в Україні: сучасний стан і перспективи.
14. Вплив інформаційного суспільства на зміст освіти.
15. Якість освіти та механізми її забезпечення.
16. Освіта і сталий розвиток: взаємозв'язок та перспективи.
17. Інтернаціоналізація освіти в умовах глобального світу.
18. Критичне мислення як результат сучасної освіти.
19. Освіта як соціокультурний феномен.

20. Майбутнє освіти: основні тенденції та прогнози.

Примірна тематика творчих робіт:

1. Філософські засади трансформацій сучасної освіти.
2. Цифрова трансформація освіти: досвід зарубіжних країн.
3. Компетентнісний підхід у вищій освіті: теорія і практика.
4. Інклюзивна освіта як показник демократичності суспільства.
5. Освіта впродовж життя в контексті сталого розвитку.
6. Роль освіти у формуванні цінностей сучасної молоді.
7. Освітні інновації та їх вплив на якість навчання.
8. Студентоцентроване навчання: виклики та перспективи.
9. Полікультурна освіта в умовах глобалізації.
10. Майбутнє вищої освіти: сценарії розвитку.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси.

Основна література

1. Кремень, В. Г. (2017). Філософія освіти XXI століття. Київ: Грамота. 512 с.
2. Андрущенко, В. П. (2018). Освітня парадигма сучасності. Київ: Педагогічна думка. 376 с.
3. Локшина, О. І. (2019). Трансформації освіти в умовах глобалізації. Київ: Інститут педагогіки НАПН України. 304 с.
4. Савченко, О. Я. (2015). Дидактика сучасної школи. Київ: Літера ЛТД. 256 с.
5. Сисоєва, С. О. (2020). Освітні інновації: теорія і практика. Київ: Педагогічна думка. 320 с.
6. Biesta, G. (2015). Good Education in an Age of Measurement: Ethics, Politics, Democracy. London: Routledge. 208 p.
7. Fullan, M. (2020). Leading in a Culture of Change. San Francisco: Jossey-Bass. 272 p.

8. Robinson, K., & Aronica, L. (2015). Creative Schools: The Grassroots Revolution That's Transforming Education. New York: Viking. 320 p.
9. OECD. (2019). Trends Shaping Education 2019. Paris: OECD Publishing. 116 p.
10. UNESCO. (2021). Reimagining Our Futures Together: A New Social Contract for Education. Paris: UNESCO. 182 p.

Додаткова література

1. Delors, J. (Ed.). (1996). Learning: The Treasure Within. Paris: UNESCO Publishing.
2. Illeris, K. (2018). Contemporary Theories of Learning. London: Routledge.
3. Nussbaum, M. C. (2016). Not for Profit: Why Democracy Needs the Humanities. Princeton: Princeton University Press.
4. Selwyn, N. (2016). Education and Technology: Key Issues and Debates. London: Bloomsbury Academic.
5. Zhao, Y. (2018). What Works May Hurt: Side Effects in Education. New York: Teachers College Press.

Інтернет-ресурси:

1. Інституційний репозитарій <https://evnuir.vnu.edu.ua/>
2. Електронні ресурси НБУВ <http://www.nbu.gov.ua/node/2116>
3. Ресурси. Бібліотека Волинського національного університету імені Лесі Українки. <https://library.vnu.edu.ua/resource/>